

Vabilo na naročbo za l. 1894.

Odkar izhaja naš list, nisem še nobenkrat tako resno mislil o bodočnosti njegovi, kakor sedaj-le. Tudi ni uredništvo nobenkrat namerjalo, tako velikega in odločilnega koraka, kakor ga namerja sedaj. Ob enem namreč hoče **povečati zunanjo** listovo **obliko**, da bode lahko objavljalo **večje slike**; olepšati jo z novimi črkami in boljšim papirjem; povečati hoče **število pól**, da jih bode na leto **48** ali pa 768 strani v **mali čveterki**, in izdajalo bode list

dvakrat na mesec,

namreč dné **1. in 15.** Od prvotne oblike l. 1888., ko je hodil med Slovence kot mal samosrajčnik, pa do lanske lične oblike v treh mesečnih pólah ni sicer manj hna stopinja; toda list je prehodil to pot počasi. A sedaj?

Prijazni naročniki naši in blagi Slovenci sploh! Verjamite, da bi si urednik nikakor ne nakladal novega bremena, ko bi ga ne vnemala jako živa misel in gonila jako močna želja. In katera je ta misel in ta želja? Napredek slovenski!

Četudi so naše razmere na raznih stranéh neugodne, vendar je to izvestno, pa tudi veselo, da napredujemo. In napredovali bodemo Slovenci, če nam Bog pomore, tudi še nadalje. Število naših časopisov bi se zdelo prednikom neverojetno, ko bi vstali iz groba; naša društva in naši zavodi imajo udov in denarnega prometa, da se sami čudimo; nad vsemi narodnimi deli pa se sveti naša družba sv. Mohorja, slavnejša po lepih knjigah, katere izdaje, nego po številu udov. Da, še bodemo napredovali!

In «Dom in Svet»? Čemu je? Danes, ko se oziramo na preteklo dōbo šesterih let, prešinja urednika poleg bridkih spominov neizrekljiva zadovoljnost, da si je list po mnogih težavah pridobil pri Slovencih splošno priznanje. Lahko rečemo, da skoro ni bilo slovenskega

lista te vrste, ki bi bil imel toliko prijateljev na desni in levi, kakor jih ima naš list. Če ni po volji temu ali onemu, pomisli, da ni človeka, ki bi ustrezal vsem ljudem. Trudili smo se pa vedno, da bi zadovoljili Slovence, razveseljevali jih in jim koristili. Dandanes vrē burno življenje okrog nas; dan na dan novi boji, novo delo. Razburjenost se poloti človeka nehotē; zato stori marsikaj, česar bi ne storil v mirnih trenutkih. Vsakdo vē, da se mnogokrat prenaqlimo in zaletimo v razburjenosti.

A naš list je podoben ličnemu slovenskemu domu in vabljevemu domačemu ognjišču, kjer se suče pridna slovenska mati, kjer ji pomagajo brhke in zdrave hčere. Vse prostore snažijo in preprosto zaljšajo. Mlada deca se igrajo ob pragu in pojó, kakor bi angelji oznanjali srečo, ki tukaj vlada. In v ta slovenski dom pride slovenski hišni gospodar po težavnem delu, pride slovenski mladenič in domači sin slabe volje ali razdražen: ko stopita k pragu, pozdravijo ju nedolžna deca, in ko prideta v domači hram, objame ju mir in blazenost. Da, tak je naš pravi, pošteni in srečni slovenski dom. In tak miren, prijazen in mil slovenski dom v duševnem oziru želi in hoče biti naš list Slovincem. Prav zaradi tega, ker je list zvest tej nalogi, cenijo ga Slovenci. Da bi le ohranili listu to prijaznost!

«Dom in Svet» je imel doslej ime, da je list za mladino, če tudi je bil dve leti sēm bolj namenjen odraslim Slovincem. Odslej bode **list za slovenske družine** v zabavo in pouk. Ničesar pa ne bode v njem, kar bi bilo za mladino pohujšljivo. Lahko ga bode torej čitala in se ga naročala mladina.

Za novo leto je uredništvo poskrbelo ne samo večje prostore, ampak tudi obilnejšo zalogo v spisih in slikah. Hvala Bogu in vrlim prijateljem! ta zaloga nam je tako narastla, da smo brez skrbi

zastran prihodnosti. Prav ta obilna tvarina in naše obširno delo sta pripomogla, da se je list povečal.

Znanosti, umetnosti, stroji, gospodarstvo in druge stroke napredujejo dandanes neprestano; posebno v naravoznanstvu se vrsti izumitev za izumitvijo. O teh treba, da zvedó tudi Slovenci. Posebno zaostali pa smo Slovenci v domoznanstvu, ker premalo poznamo in cenimo domovino. Tu je še ogromnega dela prav za naš list, ki se ga je šele lotil.

Uredništvo je torej skrbelo za to, da pridobi listu novih krepkih močij. Tako so še posebno obljubili prijazno pomoč: odlični naš pisatelj dr. Frančišek Detela, župnik in pisatelj Franč. Marešič, dr. Anton Medved, ki bode objavil spis o Rimu in njega umetninah, in dr. Lovro Požar, ki bode nadziral zlasti jezikovno stran našega lista. Lepo povest nam je poslala tudi gospa Pavlina Pajkova kot naša nova sotrudnica.

Dosedanji, za naš list tako zaslužni pisatelji ostanejo nam zvesti, kakor zlasti gg: Josip Benkovič, Slavoljub Dobrávec (čegar več spisov imamo v rokah), Anton Hribar, dr. Ivan Janežič, Franč. Lekše, dr. Josip Lesar, dr. Josip Marinko, dr. Iv. Mauring, Podgoričan, Iv. Sovran (ki bode priobčeval manjše povesti), nadalje: V. B.-k. V. B.-r. A. K. i. dr. — Plodoviti naš pesnik Anton Medved bode sodeloval pri urejevanju pesniškega dela.

Glavno pozornost pa bode vzbujal v prihodnem letniku zgodovinski roman «Gospa s Pristave», katerega začetek se godi v Milanu na Laškem, konec pa blizu Zatičine na Dolenjskem, in je osnovan popolnoma na zgodovinski podlagi. To povest bodo krasile tudi slike.

Poleg povestij je mnogo druge tvarine na vrsti za prihodni letnik: domači kraji (Loka, Gornji grad, Ptuj, Ogled i. dr.), slavni domači in drugi

možje: Japelj, Komel pl. Sočebčan, Parapat, Andrejčkov Jože, Hrvat Trnski, slavni ruski kemik Mendelejev, škof Mladenov, veliki jezikoslovec Dobrovski, slikarji Matejko, Murillo, Michelangelo i. dr. Dr. Marinko bode nadaljeval popisovanje Bosne, urednik bode podal nekaj črtic o sv. deželi z zanimivimi slikami; nadaljeval bode tudi spise o tiskanih slikah. V rokah imamo večjo jezikoslovno razpravo, obljubljen nam je spis o novjšem zvezdoznanstvu, o novejši kemiji i. t. d. Uredništvo si je pridobilo lepo zalogo slik in bode lahko okrasilo list; pa tudi spretno risarske moči ima v pomoč za potrebna nagla dela.

List bode poročal — česar dosedaj ni mogel — o zanimivih novostih, novih iznajdbah in kulturnih stvarih. Tako bode vsaka številka tudi s te strani zanimiva. V zvezi je naš list z mnogimi drugimi slovanskimi listi.

Tako nas ni strah, da bi ne izpolnjevali svojih obljub, da bi nam Bog le zveste ohranil dosedanje naročnike in privedel mnogo novih! Zaradi tako znatnega razširjanja pa smo morali povišati tudi naročnino. Povišana je le toliko, kolikor je bilo neobhodno potrebno, da nas ne zgrabi polom. **Naročnina za celo leto je 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 10 kr., za četrt leta 1 gld. 5 kr. Za dijake pa 3 gld. 40 kr. na leto** itd. V imenu dobre stvari prosimo nujno, naj nam mladi naročniki ne kratijo tega plačila, ker čudežev ne moremo delati, list pa nam napravlja velike stroške.

Dragi Slovenci! Urednik listov ni novinec na slovstvenem polju. Delal je doslej mirno in vabil Slovence k vstrajnemu delu za prave vzore. Tako bode delal tudi odslej. Gradimo si mogočni katoliški-narodni dom, dom narodnega slovstva, ki bode imel tudi pred svetom čast in priznanje!

Vsak naročnik bode ob enem tudi dobrotnik in podpornik našega narodnega dela.

Uredništvo in lastništvo.

